

KURAM

KUMLUCA REHBERLİK ve ARAŞTIRMA MERKEZİ DERGİSİ

YIL: 2 SAYI: 19 TEMMUZ 2021

2020- 2021 Eğitim Öğretim Yılı

ÇOCUK KİTAPLARINDA
PEDAGOJİ SORUNU

ÇOCUK YETİŞTİRİRKEN NEDEN
KURALLAR KOYMALIZ?

OKUL ÖNCESİ DÖNEMDE
ÖZEL ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ

İLKÖĞRETİM ÇAĞINDA
DİSLEKSİ BELİRTİLERİ

LİSE ÖĞRENCİLERİNDE
SOSYAL MEDYA BAĞIMLILIĞI
KUMLUCA ÖRNEĞİ

PEDİATRİK MASAJ VE ÖZEL GEREKSİNİMLİ ÇOCUKLARA FAYDALARI

MÜZİKLE TERAPİ
SEVİM HOŞ OFLUOĞLU

Yazar - Sesimiz Otizm Yaşam Eğitim Derneği Başkanı

OTİZMLİ ÇOCUKLARDA MÜZİKLE
DUYGU FARKINDALIĞI
DR. DAWN R. MITCHELL WHITE
South Florida Üniversitesi

IQ TESTLERİ: İNSANLAR DAHA MI ZEKİ
PROF. DR. LAWRENCE WHALLEY
Aberdeen Üniversitesi

KÜNYE

Sunuş :

Murat KAVLAK

Tasarım :

Hüseyin ERDEM

Hazırlayan:

Hüseyin ERDEM

Merve Gören BAYRAKOĞLU

Basım Yayın Kurulu

Mustafa Şamil ŞEN

Hüseyin ERDEM

Yasin ŞEN

Canan DEMİRTAŞ

Esmegül KUŞCU

İsa DERİNKUYU

Adres:

Sarıkavak Mh. Kumluca Otogarı.

Kat – 2

Kumluca/ANTALYA

Tel:

0242 887 17 87

E-Posta:

kumlucaram@gmail.com

kuramdergi@gmail.com

Web: kumlucaram.meb.k12.tr

KURAM dergisi; Kumluca Rehberlik ve Araştırma Merkezi tarafından akademisyen, öğretmen ve alanla ilgilenen gönüllülerin yazılarını paylaşmak, "Özel Eğitim" alanında farkındalık oluşturmak , toplumu bilinçlendirmek ve rehberlik faaliyetlerinde bulunmak üzere maddi bir kazanç beklemeden sosyal sorumluluk çerçevesinde hazırlanan bir dergidir.

Değerli okurlarımız;

Söz kulağa yazı uzağa gider diyerek çıkardığımız yoğun, yorucu, özverili ve fedakârca yaptığımız çalışmaların bir ürünü olan Kuram dergisini sizlerle buluşturmanın mutluluğu içerisindeyiz. İki şey paylaştıkça artar: sevgi ve bilgi. Amacımız, bilgiyi ve doğruyu paylaşmak. Her sayfada ayrı bir emeğin yer aldığı düşünmenin ve çalışmanın ürünü olan dergimiz, değerli öğretmenlerimizin ortaya koymuş olduğu bir çalışmadır. İsmi belirlenmiş bir konudaki düşüncelerin ve görüşlerin bütünü anlamına gelen 'kuram' kelimesinden alan dergimiz, özel eğitim ve rehberlik alanında, çeşitli konularda okurlarımızı aydınlatmak ve bilgilendirmek maksadı gütmüştür. "Sadece bir iyi vardır: bilgi, sadece bir kötü vardır: cehalet." düsturunu kendimize ilke edindik.

Kuram dergisi uzun soluklu olabilmek için gerekli altyapı çalışmalarını yapmıştır. Yine de dergi, dergiyi çıkartanlardan çok onu yaşatanlarındır. Bu nedenle okurlarımızın duyarlılığı dergimizin yaşaması açısından önemlidir. Öğretmenlerimizin girişimci, istekli ve çalışkan tutumlarla ortaya koydukları bu emeğin karşılığı hiç şüphesiz siz değerli okurlarımızın ilgi ve takdirleri olacaktır.

Bu sayıyı da öncekiler gibi dolgun bir muhtevayla hazırlamaya çalıştık. Elinizdeki sayıda yer alan yazılar, konunun ehli olan kişiler tarafından kaleme alınmış, zevkle ve istifadeyle okuyacağınızı umduğumuz yazılardır. Tüm okuyucularımızın, zihin dünyasına küçük bir katkı sunabiliyorsak, dergimiz amacına ulaşıyor demektir.

Yeni sayılarda buluşmak temennisiyle.

Murat KAVLAK

Kumluca Rehberlik ve Araştırma Merkezi Müdürü

İÇİNDEKİLER

ÇOCUK KİTAPLARINDA PEDAGOJİ SORUNU

Her mesajın, mesaj veren tarafından alıcı hesaba katılarak düzenlenmesi gerekir. Bir ilkokul öğretmeni sınıfındaki öğrencilerin gelişim düzeyini, bir öğretim görevlisi sınıfındaki öğrencilerin gelişim düzeyini ve akademik birikimini...

YAZI: MUSTAFA ŞAMİL ŞEN S: 4

MÜZİKLE TERAPİ

Müzik, yalnız bir sanat dalı olarak değil insan iletişiminde kullanılmış en etkili yöntemdir. İnsanları, ruhsal anlamda güçlü kılmamanın yanı sıra akıl ve vücut sağlığının tedavisinde kullanılan en etkili terapi metotlarından biridir...

YAZI: SEVİM HOŞ OFLUOĞLU S: 6

OTİZMLİ ÇOCUKLARDA MÜZİKLE DUYGU FARKINDALIĞI

Otizmlili birçok çocuk, hislerini ifade etmede kelimebulmakta zorlanıyor. Ama iş müziğe gelince, tamamen farklı bir durum ortaya çıkıyor...

YAZI: DR. DAWN R. MITCHELL WHITE S: 7

IQ TESTLERİ: İNSANLAR DAHA MI ZEKİ

Sosyal medya hesaplarından, akıllı saatlerimizdeki uyku izleme programları yada internet gibi bir çok gelişme göz önüne alındığında, dünya tarihinde şimdiki kadar teknolojik bir gelişme gözlenmemiştir. Bu nedenle...

YAZI: PROF. DR. LAWRENCE WHALLEY S: 9

ÇOCUK YETİŞTİRİRKEN NEDEN KURALLAR KOYMALİYİZ?

Her ebeveyn çocuklarının özgüvenli, empati becerisinin gelişmiş ve disiplinli olmasını ister. Bu özelliklerin gelişimi içinde...

YAZI: DURMUŞ DUMAN S: 12

OKUL ÖNCESİ DÖNEMDE ÖZEL ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ

İlkokula başlamak çocuklar için oldukça önemli bir geçiş dönemidir. Yeni bir sınıf ortamına girmek, yeni arkadaşlar...

YAZI: SEMANUR AKARCA S: 13

İLKÖĞRETİM ÇAĞINDA DİSLEKSİ BELİRTİLERİ

Disleksili birey ezber yerine düşünmeyi okumak yerine bakmayı ve görmeyi tercih eder. Merak eder, araştırır, farklı olanı deneyimler...

YAZI: AHMET ALP MADAN S: 14

LİSE ÖĞRENCİLERİNDE SOSYAL MEDYA BAĞIMLILIĞI: KUMLUCA ÖRNEĞİ

Son yıllarda internetin hızla hayatımıza girmesiyle günlük hayatın rutinleri içinde yer almaya başlayan ve kullanımı artan sosyal...

S: 16

PEDİATRİK MASAJ VE ÖZEL GEREKSİNİMLİ ÇOCUKLARA FAYDALARI

Bebeklerin yeni doğduklarında en güçlü oldukları duyu dokunmadır. Bebekler...

YAZI: MERVE GÖREN BAYRAKOĞLU S: 17

ÇOCUK KİTAPLARINDA PEDAGOJİ SORUNU

MUSTAFA ŞAMİL ŞEN

Rehberlik Hizmetleri Bölüm Başkanı

Her mesajın, mesaj veren tarafından alıcı hesaba katılarak düzenlenmesi gerekir. Bir ilkökul öğretmeni sınıfındaki öğrencilerin gelişim düzeyini, bir öğretim görevlisi sınıfındaki öğrencilerin gelişim düzeyini ve akademik birikimini, bir imam cemaatinde her yaş, her meslek ve her akademik seviyede dinleyicinin olabileceğini hesaba katmak zorundadır. Bu dikkat, aynı zamanda verilen mesajın konusunu da içerir.

Çocuk kitaplarında muhatapın dikkate alınması açısından ciddi bir özensizlik söz konusu. “Ne de olsa masal canım ne olacak?” ya da “Ne de olsa çocuk canım ne olacak?” tarzında bir anlayış hâkim. Özellikle eski kaynaklarda yer alan, klasik hikâye ve masallar peşin peşin pedagojik kabul ediliyor. Birkaç tane masalı veya hikâyeyi derleyen bir çocuk kitabı çıkarıyor. Oysaki çocuk kitapları zannedilenin aksine çok titizlik ister. Otuz yaşındaki bir kişinin okuduğu kitaplarla elli yaşındaki bir kişinin okuyacağı kitaplar arasında kişisel ilgiler ve akademik birikimin yönlendirmesi açısından farklılık olabilir. Ancak çocuklar gelişim sürecinde olduklarından dolayı onlara yönelik yazılan kitaplarda üç yaşa hitap eden kitaplar ile altı yaşa hitap eden kitaplar birbirinden farklılık arz eder/etmelidir. Bu nedenle çocuk kitaplarındaki hikâyeler, masallar, resimler hedef kitlenin yaş grubu dikkate alınarak hazırlanmalıdır.

Bu hususu birkaç örnekle açıklamak istiyorum: “Ayı kim çaldı?” isimli çok sevilen bir çocuk kitabı var. Gerçekten çocukların dikkatini çekiyor. Tüketici yorumları gayet olumlu. Ancak merak ediyorum, dört yaş altı çocuklara hitap eden bu kitapla “çalmak” kavramını çocuklarımıza anlatmak yararlı mı?

Ben kitabı “Ayı kim aldı?” şeklinde okumayı tercih edi-

yorum. Sansür..

Bir başka masalda kralın birinin dokuz kızı olduğu, erkek çocuk sahibi olmak istediği, ancak kraliçenin yine kız çocuğu olduğu, ebesinin tavsiyesi ile çocuğun krala erkek olduğunu söylediği ve onu erkek çocuk gibi yetiştirdiği, çocuğun sünnet zamanı geldiğinde tertip ortaya çıkacağı için kraliçe ve çocuğun çok endişelendiği ve çocuğun bir at ile sünnet töreninden önce çok uzaklara kaçtığı anlatılıyor. Bu masalı kızınıza okuduğunuzu bir düşünün. Kral neden kız çocuk istemiyor? Sünnet ne? Çocuk evden neden kaçıyor? Vs.

Siz bunlara pamuk prensesin üvey annesi tarafından zehirlenip öldürülmek istemesini, devlerin insan yemesini, kırmızı başlıklı kıızı kurtaran avcının kurdun karnını kesip, taş doldurup onu kuyuya atmasını daha bir sürü korku filmi konulu masal ve hikâyeyi ekleyebilirsiniz.

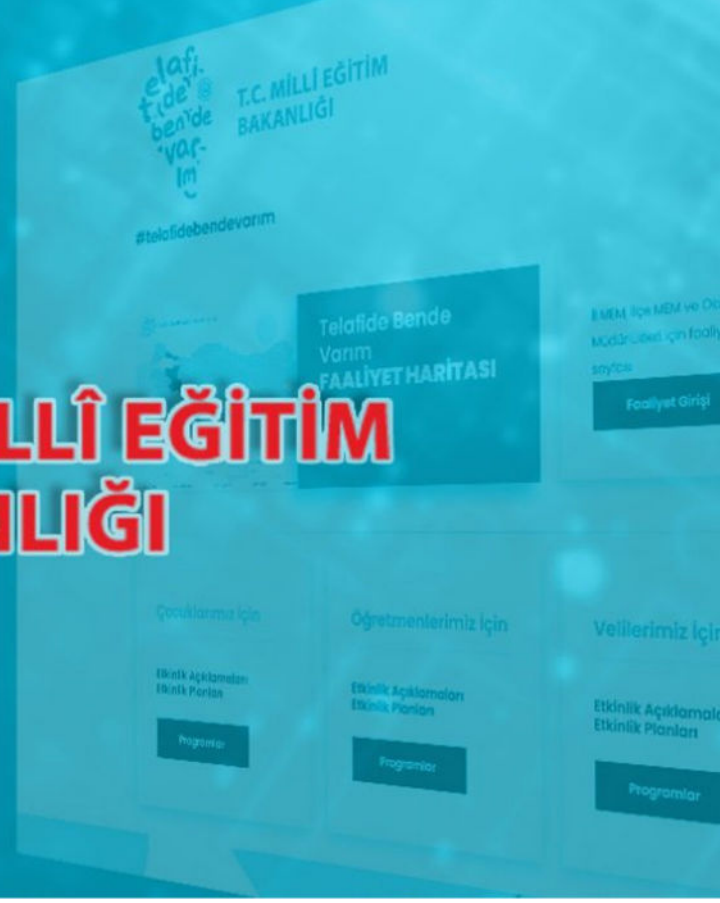
Çocuk kitaplarında, bir yaş grubuna anlatılırken normal olmayan bir kavram ya da hikâye başka bir yaş grubunda normal olabilir. Bu nedenle çocuk kitaplarında kitabın hangi yaş grubuna hitap ettiğine ilişkin bilgi basit görülmemeli, ihmal edilmemelidir.

Çocuk kitapları hazırlanırken ayrıca neyi hedeflediğimizi de iyi düşünmeliyiz. Bu kitaplar çocuğumuza ne kazandıracaktır? Çocuk kitapları ile hedeflediğimiz faktörlerden en önemlileri çocuklarımızın zihinsel gelişimini desteklemek ve çocuklarımıza kitap okuma alışkanlığı kazandırmaktır. Bu nedenle çocuk kitaplarının akıcı ve dikkat çekici olması da önemlidir. Elbette çocuklarımıza kitap ile değerler eğitimi vermek ve bazı istendik davranışların kazandırılması gibi donanımlar kazandırmak da istiyoruz. Ancak bunu ilk hedef kabul edersek ve çocukların gelişim düzeyine uygun akıcılığı ve dikkati sağlayamazsak çocuklarımız kitaplardan büsbütün uzaklaşabilir ve çocuklarımıza faydalı olacakken zarar vermiş olabiliriz.

Çocuklara yönelik kitaplar yazmak ya da derlemek basit bir iş gibi görülmemeli, uzmanlık alanları ihmal edilmemelidir. İnsana ve eğitime yapılan yatırım hiçbir yatırıma olmadığı kadar özen ister.

elafi
t. de
ben de
var
im

T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

Kategorideki
Diğer Programlar

elafi
t. de
ben de
var
im

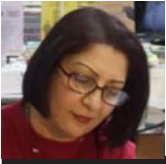
T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

Kategorideki
Diğer Programlar

MÜZİKLE TERAPİ

SEVİM HOŞ OFLUOĞLU

Yazar - Sesimiz Otizm Yaşam Eğitim
Derneği Başkanı

Müzik, yalnız bir sanat dalı olarak değil insan iletişiminde kullanılmış en etkili yöntemdir. İnsanları, ruhsal anlamda güçlü kılmak yanı sıra akıl ve vücut sağlığının tedavisinde kullanılan en etkili terapi metotlarından biridir. Bazı kaynaklara göre dünya genelinde tam 300'ün üzerinde üniversitede müzik terapi üzerine lisans, yüksek lisans ve doktora eğitimi verilmektedir. Eski bir Yunan atasözü "İnsan ızdırabını dindirmek bir şarkıyı kullanabilme olanağı ile bağlantılıdır" der. Antik Yunan'da müziğin birçok hastalığın tedavisinde kullanıldığına dair veriler bulunmaktadır.

Uzmanlara göre çocuklarda sese ve müziğe tepki vermek doğumdan itibaren görülmektedir. Müzik, bebeklerin dünyaya gözlerini açmadan henüz anne karnında iken insan yaşamına girmekte ve yaşamı boyunca da onu etkisi altına almaktadır.

Günümüzde müziğin, sadece estetik bir değer olarak kalmayıp pek çok alanda insanlığın yararına kullanılacağı düşünülmektedir. Eğitim de bu alanların başında gelmektedir.

Müzik etkinlikleri söz konusu olduğunda, eğitim ve özel eğitim için de önemli bir eğitim aracıdır. Bu nedenle, normal gelişim gösteren çocuklarda olduğu kadar engelli çocuklar da eğitim programları içine yerleştirilmelidir. Tüm engel tiplerindeki çocuklar için sayısız yararlar sağlayacağı unutulmamalıdır.

Müziğin özel eğitimdeki önemi anlaşılmış ancak uygulama konusundaki eksiklikler yeterince giderilememiştir. Birçok kurumda müzik odaları oluşturulmasına rağmen, müzik sadece dinlendirme ve eğlendirme amaçlı kullanılmaktadır. Engelli bireyin müzik konusundaki yeteneği taşıp göze battığında

fark edilmektedir. Bu yeteneğin sonucunda çocuklarla ciddi emek verilip çalışılmaktadır. Oysa tüm engelli bireylerin müzikle terapiden eşit faydalanması sağlanabilirse o zaman amacına ulaşır. Birkaç yetenek keşfetmek hedeflenen sonuç değildir. Müzik, ruhsal ve zihinsel gelişime katkı sağlamak amaçlı sistematik olarak her bireyle işlenmelidir. Engelli çocuk ailelerinin müzikle terapi taleplerine genellikle yeteneği olması koşuluyla onay verilmektedir. Davranış problemi olan otizmli çocuklarda da müzikle çalışmanın olumlu etkilerini görmek mümkün. Çocukta (yüksek ses ve gürültü dışında) bir sinir krizi oluşmuşsa fonda hafif bir klasik müzik yatıştırıcı görevi yapabilir. İçeride döndüğünde hareketli ve bol ritimli bir şarkı onu canlandırabilir. Tuvalet alışkanlığı kazandırma esnasında, melodi eşliğinde bir su sesi tuvalet konusundaki direncini kırabilir. Enstrüman eşliğinde sesli bir masal, uykuya dalmasını kolaylaştırabilir. Belli jest ve mimikler kullanılarak teatral bir yaklaşımla sıkça söylenen bir şarkı bile dikkatlerini toplamalarına yardımcı olabilir. (Bunları otizmli çocuğumla müzik eşliğinde çalışmayı deneyimleyerek etkilerini görmüş bir anne olarak belirtmek isterim.)

Engelli bireylerde müziğin etkileri şöyle sıralanmıştır:

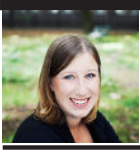
- Hafif ve şiddetli sesleri ayırt edebilme,
- Duyduğu sesi taklit edebilme,
- Şarkı söylerken sesini ve nefesini ayarlayabilme,
- Müzik çalışmaları sırasında uygun davranışı gösterebilme,
- Grupla şarkı söylerken gruba uyabilme,
- Boş zamanlarında müzik dinleyebilme,
- Radyo, teyp ve benzeri aletleri; kullanabilme, koruyabilme, temizleyebilme,
- Hoşlandığı müziği ayırt edebilme,
- Müzik zevki geliştirebilme (Wood , 1983; Donaldson, 1998)

Özellikle müzik aletlerine dokunmak, onlardan ses çıkarmak engelli çocukların çok hoşuna gider. Bu nedenle materyallerle çalışırken çocuklara materyallerle tanışmaları, onlara dokunmaları, ses çıkarmaları için yeterli zaman ve fırsat tanınmalıdır. Eğer bu aletlerle ilk kez karşılaşıyorlarsa nasıl kullanılacağı anlatılmalı, gerekiyorsa elle rehberlik ederek veya model olunarak öğretilmelidir. Müziğin getireceği başarı göz ardı edilmemelidir. Engelli çocuklar için başarı çok önemlidir. Başarı motivasyonu artırır ve çocukların kendilerine güvenmelerini sağlar. Bu da çocukların diğer alanlarda da başarılı olma isteklerini artırır.

Engelli bireylerde, eğlence aracından ziyade eğitim amaçlı müzikle terapinin olağanüstü sonuçlarını görmek mümkündür. Müzikle kalın!

OTİZMLİ ÇOCUKLARDA MÜZİKLE DUYGU FARKINDALIĞI

DR. DAWN R. MITCHELL WHITE

South Florida Üniversitesi

Otizmliler birçok çocuk, hislerini ifade etmede kelime bulmakta zorlanıyor. Ama iş müziğe gelince, tamamen farklı bir durum ortaya çıkıyor.

Kanıtlar, otizmliler çocukların müzikten zevk alabileceklerini ve müzik eğitimi için istekli olabileceklerini gösteriyor.

Otizmliler üç genç yetişkin oğlun annesiyim. Onları küçük yaşlardan itibaren müzikle tanıştırdım ve çocuklarım duygularını fagot, korno ve bariton çalarak iletmeyi öğrendiler. Bir doktora öğrencisi ve müzik öğretmeni olarak hem müzik sınıfımda hem de evimde müzikten kaynaklanan duygusal dönüşümü gördüm. Deneyimlerimi sizlerle paylaşmak istedim.

Arka Plan

2003'ten 2018'e kadar Florida, Tampa'daki Sanat ve Bilim Eğitim Merkezi'nin sahibi ve işletmecisiydim. Okulum, öğrenme ve gelişimsel yetersizliğe sahip öğrencilere eğitim veren K-12 sanat okulu idi.

Okula kayıt olan her öğrenci, konser grubu, müzikal tiyatro, caz grubu veya oda topluluğu gibi bir müzik grubuna katılması gerekiyordu. Okulun müzik öğretmeni olarak benimle birlikte özel derslerde farklı enstrümanlar çalmayı öğreniyorlardı. Otizm-

li öğrenciler de müzik eğitimi almaya başladıktan sonra inanılmaz bir müzikal ve duygusal gelişim gösterdiklerine eğitimci ve anne olarak şahit oldum.

Örneğin konuşamayan ama melodi mırıldanabilen bir öğrenci vardı. Hissettiği duygular için farklı melodiler mırıldandığını, sözlü olarak ifade edemese de yavaş yavaş fark ettim. Anlatamadığı hikayeyi mırıldanırken gözleri her zaman duygularını yansıtıyordu.

Asperger bozukluğu olan bir başka öğrencim de benimle özel piyano ve kompozisyon dersleri aldı. Konuşabiliyordu ama nasıl hissettiğini açıklayamıyordu. Üzüldüğü günlerde, bunu ifade etmek için bestelediği bir müzik parçasını çalardı. Aynı şekilde mutlu, öfkeli ve yalnızlık için besteler yapmıştı.

Araştırmalar, otizmliler çocukların müzikteki hem basit hem de karmaşık duyguları anlayabildiğini ve diğer çocuklara kıyasla duygusal uyarılara daha duyarlı olduklarını gösteriyor - özellikle müzikte, hatta konuşma veya gürültüde bile. Bu, otizmliler bazı çocukların neden müzik ilereleyebileceklerini gösteriyor.

Müzikal duygular, normal duygulardan farklıdır. Otizmliler çocukların müzikal duyguları tanıması, özellikle zor olan karmaşık yüz ifadeleri veya "ses tonu" gerektiren normal duyguları tanımlarına kıyasla daha kolaydır. Otizm spektrum bozukluğu olan çocukların müziksel duyguları kavraması daha kolaydır çünkü bunlar sosyal olarak daha az karmaşıktır.

Müziği günlük derslere dahil edin

Müziğin otizmliler çocuklar üzerinde çeşitli şekillerde olumlu bir etkisi olabilir. Eğitimciler, dil ediniminde problem yaşayan otizmliler öğrencilerde konuşmayı

öğretmek yada pekiştirmek için şarkılar kullanabilir. Örneğin; kelime becerilerini öğretmek için kelime kartlarıyla birlikte şarkılar söylenebilir. Araştırmalar, şarkı söylemenin, dil ediniminde gecikme olan otizmlilerde dil becerilerini önemli ölçüde geliştirebileceğini gösteriyor.

Daha önce hiç konuşmayan otizm tanısı almış dört yaşındaki Daniel Brundidge, Lil Nas X'in "Old Town Road" şarkısını söylemeyi başardı.

Eğitmciler ayrıca, öğretilen kavramların bir melodi veya ritim gibi müzikal bir sesle bağlantılı olduğunda, otizmliler bu bilgileri daha kolay hatırlayabildikleri ve bu bilgileri öğrenmelerinin daha kolay olabileceğini göstermektedir. Başka bir bilimsel araştırma, müziğin öğrencilerin dikkatini odaklamalarına yardımcı olduğunu ve stresten kaynaklanan kaygılarını azaltmak için kullanılabileceğini göstermiştir. Bunlara ek olarak, otizmliler çocukların müzikle yapılan etkinliklerin, bu çocukların olumlu duygusal tepkiler vermeleri için fırsatlar sağladığı ve onların sosyal ve dil hedeflerine ulaşmalarına yardımcı olduğunu göstermektedir.

Temel bir bakış açısıyla öğretmeyi düşünün

Müzik bileşenleri olarak perde, melodi, armoni, ritim, tını, yapı, doku ve ifadeyi sıralayabiliriz. Çocuklar bir müzik parçasını duyduğunda, duydukları müziğin veya şarkının içinde birleştirilmiş müzikal öğeler bulunmaktadır. Bununla birlikte, otizmliler bazı çocukların işitsel duyarlılığı vardır ve bu da günlük seslere karşı tolerans eksikliği yaşamalarına neden olur, bu da yüksek sesli veya karmaşık müzikle başa çıkma yeteneklerini etkileyebilir.

Seslere karşı duyarlılığı olan otizmliler çocuklara yar-

dımcı olmanın bir yolu da ayrı müzik öğeleri kullanarak müziklerini sadeleştirmektir. Olası bir öğretim örneğini paylaşmama izin verin. Bir şarkıyla başlayarak, eğitmen önce piyanodaki perdeleri izole ederek aşamalı olarak öğretebilir. Öğrenci ilk öğeye alışıkça, eğitmen yavaş yavaş diğerlerini birer birer tanıtabilir.

Bir öğe otizmliler için aşırı rahatsız edici olursa, eğitmen bu öğeyi müzik eğitiminden çıkarır.

Çocuk tüm unsurları kabul ettiğinde, bütün müziği dinlediğini, daha zorlu müzik eğitimine geçmeye hazır olduğunu ve tekrar daha karmaşık müzik etkinliklerine başlayabileceğini gösterir. Bu stratejiyi kullanarak hem eğitmen hem de çocuk, çocuğun hangi müzikal sesleri kaldırayabileceğini öğrenir.

Çocuğunuzu çevrimiçi müzikle eğitin

Otizmliler çocuklara müzik eğitimi için kullanabilecekleri bir çok uygulama internette bulunmaktadır. Bu programları ayrıca cep telefonu veya tablet ile de indirebilirsiniz. Çocuklarının yaşları büyük dahi olsa, farklı müzik enstrümanları ve tınılarıyla tanıştırmaya yardımcı olacak şeyleri şöyle sıralayabiliriz

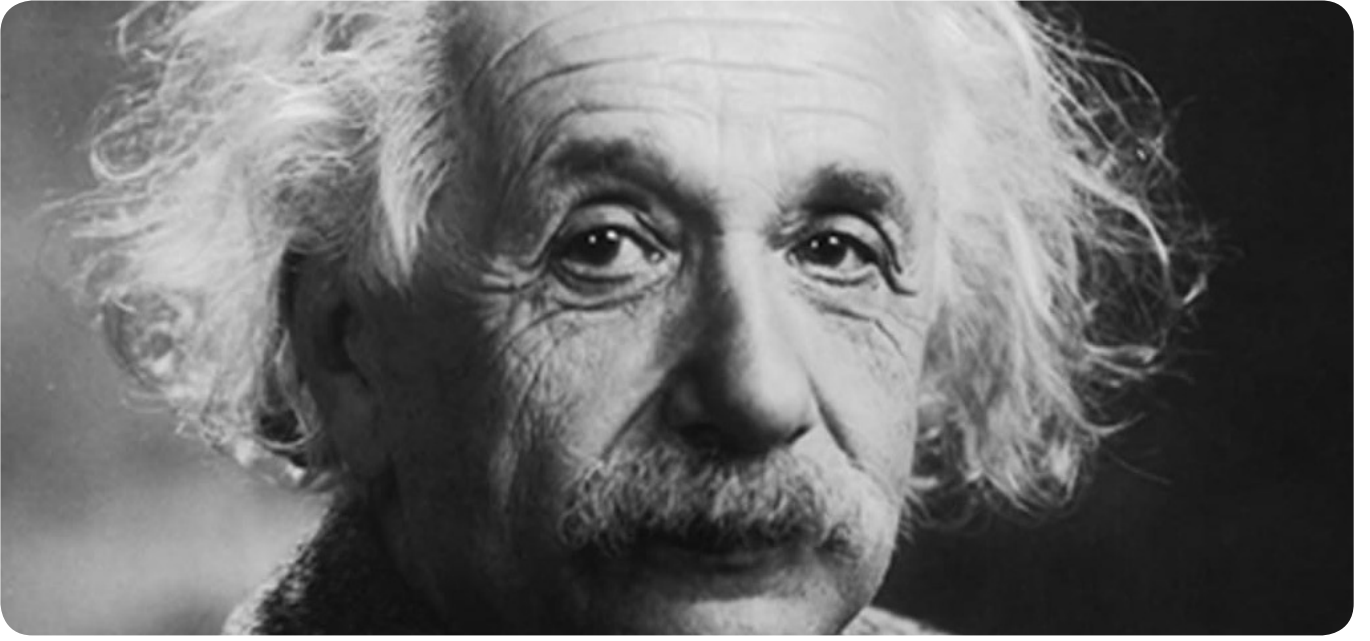
- Khan Müzik Akademisi; Orkestranın Enstrümanları (Khan Academy Music Unit: Instruments of the Orchestra): Çocuğunuzun enstrümanların her birine ve tüm orkestraya duygusal olarak bağlanmasını sağlayacak ve çocuğunuzun yavaş yavaş bir müzik parçasının temsil ettiği duyguları ifade etmeyi öğrenmelerine yardımcı olacaktır.

- Chrome Music Lab, Easy Music iOS veya Easy Music Android, otizmliler küçük çocuklar için idealdir, çünkü bu sitelerdeki birçok uygulama, çocuğunuzun müziği bunalıcı hale gelmeden, müziği müzik unsuruna göre keşfetmesine olanak tanımaktadır. Çocuğunuzun seslere karşı tolere düzeyine göre aşamalı olarak bu uygulamaları kullanabilirsiniz ve aşamalı öğretim ayrıca çocuklarınızın kendi hızlarında öğrenmelerine ve büyümelerine yardımcı olacaktır.

- Daha büyük otizm tanısı almış çocuklar için You-sician ve Flowkey uygulamaları kullanabilirsiniz. Bu uygulamalar aracılığıyla, çocuğunuzun etkileşimli müzik dersleri alabileceği harika yerlerdir. Bu sitelerde, otizmliler çocuklar, söylemek istediklerini söyleyemeseler bile enstrümanları aracılığıyla kendilerini ifade edebilecekleri fırsatlar bulabilmektedir.

Deneyimlerime dayanarak, otizmliler birçok çocuğun nasıl hissettiklerini ifade edecek kelimeleri bulmakta zorlansalar da, müziğin onlara kendilerini ifade etmeleri için bir çıkış noktası olduğunu, duyguları anlamalarına ve deneyimlemelerine yardımcı olabileceğini gözlemledim.

Çeviri : Hüseyin ERDEM
Özel Eğitim Hizmetleri Bölüm Başkanı

IQ TESTLERİ: İNSANLAR DAHA MI ZEKİ

PROF. DR. LAWRENCE WHALLEY

Aberdeen Üniversitesi

Sosyal medya hesaplarından, akıllı saatlerimizdeki uyku izleme programları yada internet gibi bir çok gelişme göz önüne alındığında, dünya tarihinde şimdiki kadar teknolojik bir gelişme gözlenmemiştir. Bu nedenle, her nesilde insanların daha akıllı hale geldiği ile ilgili bir çıkarımda bulunmak kolay olurdu. Ama gerçekte durum nedir?

Bu, özellikle 20. yüzyıl boyunca dünya genelinde, özellikle de batıda, IQ testlerindeki ortalama puanın önemli ölçüde arttığı düşünüldüğünde, birçok bilim insanının üzerinde kafa yorduğu bir sorudur. Bu artış, on yılda yaklaşık üç IQ puanıydı - bu, teknik olarak gezegende her zamankinden daha fazla dahiyle yaşadığımız anlamına gelmektedir.

Gerçekte ise, 19. yüzyılda, örneğin, şehirler sanayileşmeyle birlikte aşırı kalabalık hale gelmiş, ve nüfusun büyük bir çoğunluğu sağlık problemleri ve erken doğumdan kaynaklı çocuk ölümleriyle mücadele etmekteydi. Fakat ilerleyen yüzyıllarda ev bakımı, sağlık ve ebeveynlik alanlarındaki gelişmeler, eğitimin ücretsiz olması ve zamanla kas gücünden daha çok belirli alanlarda uzmanlık isteyen mesleklerin yaygınlaşmasıyla, bu durum değişmiştir. Yaşam kalitesinde yaşanan bu olumlu değişimler insan ömrünü uzatmıştır. Bu bulau-

lara ek olarak, "IQ-Yaşam çizelgesi" araştırması da, IQ seviyesi yüksek kişilerin daha uzun yaşadığını göstermektedir.

Postendüstriyel gelişme yaşamamış, gelişmemiş ülkelerde yapılan araştırmalar da eğitim, barınma ve beslenmeye erişimin iyileştirilmesinin IQ artışlarına yol açan ana faktörler olduğunu ortaya çıkarmıştır. Örneğin, Sahra altı Afrika ülkeleri üzerinde yapılan bir araştırma, Flynn etkisinin henüz orada yerleşmediğini buldu. Veya başka bir deyişle, IQ testi sonuçları büyük ölçüde artmadığı çünkü yaşam koşullarının çok sayıda insan için önemli ölçüde iyileşmediğini gösterdi.

Ancak tüm hikaye bu değil, çünkü son 30 yılda bazı ülkelerde IQ testlerinde performansın düştüğüne dair bazı raporlar var. Öyleyse batıdaki insanların en yüksek zekaya ulaştığını varsaymak adil midir?

En yüksek zeka?

Zeka bölümü veya IQ testleri, akıl yürütmenin ve bilgi ve mantığı hızlı bir şekilde kullanma yeteneğinin bir ölçüsüdür. Testler, bulmacalar aracılığıyla kısa ve uzun süreli belleği değerlendirir ve bir kişinin bilgileri hatırlama yeteneğini test eder.

IQ testi sonuçları bir süredir yükselirken, "Ters Flynn etkisi" olduğunu öne süren araştırmalar, bu yükseliş eğiliminin artık yavaşlayabileceğine işaret ediyor. Örneğin, Norveç'te yapılan bir araştırmada, 1975'ten önce doğan erkeklerin, birbirini izleyen her on yılda bir üç puanlık bir kazanımın beklenen pozitif "Flynn etkisini" gös-

etkili çalışmayı teşvik edilebildikleri, ancak IQ testlerinde gerekli olan bireysel becerilere daha çalışma imkanı bulmalarına neden olmaktadır. Belki bu anlamda, artık IQ testleri yapmakta o kadar da iyi olmayabiliriz.

Beslenme ve temel ihtiyaçlara erişimlerde zorluk çeken çocuklar içinde zeka puanlarında bir düşüşün de olabileceği öne sürülmüştür. Örneğin Birleşik Krallık'ta birçok insan sağlıklı beslenme kurallarına uymakta zorlanıyor. Daha fazla yoksulluk koşullarında büyüyen insanların göçü ve daha eğitilmiş bireylerin daha az çocuk sahibi olma eğilimi de olası zeka puanlarında düşüşleri açıklayabilecek teoriler olabileceği öne sürülmüştür.

"Taraflı ve adaletsiz"

terdiğini buldu. Ancak 1975'ten sonra doğanlar için IQ'da sürekli bir düşüş vardı. Bu, nesiller arasında yedi puanlık bir fark anlamına geliyor – ortalama IQ'lar yılda yaklaşık 0,2 puan düşüyor. 2005-2013 yılları arasında İngiltere, İsveç ve Fransa'da yapılan diğer araştırmalar da benzer sonuçlar göstermiştir.

Herkesin bir dahi olma potansiyeli var mı?

Bu sonuçları açıklamak zor, ancak bunun çocuklara okullarda verilen eğitimin ve kullanılan yöntem ve tekniklerin şeklindeki değişikliklerle ilişkili olabileceği öne sürülmüştür. Bu, araştırmalar gelişmiş ülkelerde, okumaktan ve ezberci öğrenmeden yada tekrara dayalı bir ezber tekniğinden vazgeçilerek, daha kolektif bir bilimsel problem çözme yaklaşımına büyük geçişlerin görüldüğü bir dönem de olduğumuzu gösterebilir.

"Öğrenci merkezli" öğretim yöntemlerinin benimsenmesi, öğrencilerin artık kişiler arası beceriler ve ekip çalışması ile birlikte başkalarının duygusal içgörülerini anlamaları için cesaretlendirme ile birleştirilmiş programların uygunmasına sağlamıştır. Bu yaklaşımın genel etkisine baktığımızda ise, öğrencilerde daha akıllı ve daha

Son 50 yılda, bazı akademik çevrelerde önyargılı, haksız ve uygunsuz olarak tanımlanan IQ testlerinin güvenilirlik ve geçerliliği ile ilgili soruların ortaya çıktığını belirtmişlerdir. Gerçekten de, iş ve okul seçimi için IQ testlerinin kullanımı azalmıştır. Daha az kullanılan IQ testleri, bireylerin test deneyimlerinin az olmasına ve ilk defa yaptıkları testlerde daha düşük puanlar almalarına neden olduğu düşünülebilir.

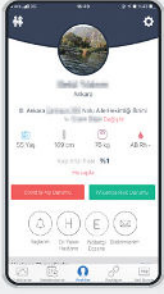
Yani, soruya cevap olarak, insanlar daha mı akıllı hale geliyor – bunu söylemek zor. Ancak, düşük IQ puanları insanların artık daha az zeki olduğunun bir göstergesi de olmadığı açıktır. Bu durum aslında, insanların IQ testlerinde daha düşük puanlar aldığını göstermektedir.

Zeka hakkında konuştuğumuzda ne demek istediğimizin yanı sıra IQ testlerinin gerçekte neyi ölçtüğünü ve neyi ölçmediğini düşünmek de önemlidir. Örneğin IQ testleri kişilik, yaratıcılık, duygusal ve sosyal zeka ve hatta bilgelik gibi şeyleri ölçmede iyi değildir. Bunlar, çoğumuzun yüksek puanlı bir IQ testi sonucuna göre pekala ödüllendirebileceği niteliklerdir.

Çeviri : Hüseyin ERDEM

Özel Eğitim Hizmetleri Bölüm Başkanı

ÖNCE KAYIT SONRA AŞI

Vatandaş "Aşı Durumunu" **e-Nabız** hesabından veya **2023'e Kısa Mesaj (SMS)** göndererek öğrenir.

Aşı yapılacak grupta yer alıyorsa **randevu işlemi için MHRs** uygulamasına yönlendirilir.

Tarih ve saat aralıkları seçilerek **randevu işlemi tamamlanır.**

Randevu işlemi sonucunda vatandaş **Kısa Mesaj (SMS)** ile bilgilendirme yapılır. Randevu bilgileri **e-Nabız** ve **MHRs** uygulamalarından da öğrenilebilir.

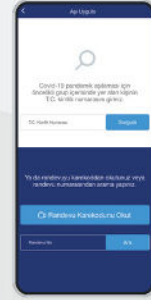

Vatandaş "randevu tarihinde" randevu aldığı sağlık kuruluşuna gider.

Uygulama üzerinden, uygulanacak aşının **barkodu okutulur ve kaydedilir.**

Kayıt işlemi tamamlandıktan sonra AŞI UYGULANIR.

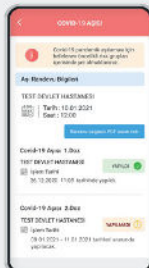
Aşıyı uygulayacak sağlık personeli, "**AŞILA**" uygulamasından **vatandaşın sorgulamasını** yapar.

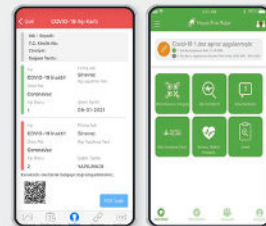
2. doz için oluşturulan randevu bilgileri vatandaş **Kısa Mesaj (SMS)** ile iletilir.

Vatandaş, randevu ve aşı bilgilerine **e-Nabız** hesabından da ulaşabilir.

Aşıyı uygulayan sağlık personeli vatandaşın **2. doz randevusunu oluşturur.**

Vatandaş **elektronik aşı kartına** e-Nabız ve Hayat Eve Sığar uygulamalarından ulaşabilir.

ÇOCUK YETİŞTİRİRKEN NEDEN KURALLAR KOYMALIYIZ?

DURMUŞ DUMAN

Psikolojik Danışman

Her ebeveyn çocuklarının özgüvenli, empati becerisinin gelişmiş ve disiplinli olmasını ister. Bu özelliklerin gelişimi içinde çocuklarımızın genellikle serbest bırakılması düşüncesi yaygın olarak söylenmektedir. Bu serbestliğin ayarlanmaması, sınırlarının belirginleştirilmediği durumlarda bu beceriler gelişmemektedir. Çocuğunuza koyduğunuz, yaşına, gelişimine ve ihtiyaçlarına uygun sınırlar ve kurallar, onun gelişimine önemli katkılarda bulunur. Çocukların dünyalarını anlamalarına yardımcı olur ve bu durum onlara bir keşif ve öğrenme ortamı sağlar. Kural koyan ebeveyn, çocuklarının neyin iyi olduğunu bilmedikleri bir dünyada çocukların hayatını düzene sokarak güvende hissetmelerini sağlar. Böylece çocuklar, ebeveynlerinin yönlendirmesiyle en az zararla çevrelerini keşfederek sosyal hayata uyum sağlarlar ve sosyal beceriler geliştirirler.

Peki ebeveynler olarak çocuklara kural koyarken nelere dikkat etmeliyiz?

- Kurallar anlaşılır ve net olmalıdır. Karmaşık kural çocuğun onu anlamasını ve hayata geçirmesini engelleyecektir.

- Kurallar çocuğun gelişim dönemine uygun olmalıdır. Düşük yaş grubunda somut iken 13 yaşından sonraki kurallar soyut olabilir. Örneğin düşük yaş grubunda günde 1 saat telefon oynamak gibi bir kural konulurken, 13 yaş sonrası çocuklara adil olmak, saygılı olmak gibi kurallar konulabilir.
- Kural sayısı mümkün oldukça az olmalıdır. Fazla kural konması çocuğu sıkabilir ve kısıtlanma duygusunu yaşamasına sebebiyet verebilir.
- Kurallara birlikte karar vermek gerekmektedir. Anne-babanın ortak kararı olmalıdır. Çocuğun da görüşü alınabilir.
- Kuralları uygularken tutarlı olunmalıdır. Ebeveynin kişisel durumuna ve düşüncesine göre uygulanması değişiklik göstermemelidir.
- Rol model ebeveyn olmalıdır. Yani konulan kurallara bizlerinde uyması gerekmektedir.
- Olumsuz davranış gösterdiğinde uyarmaktan ziyade doğruyu yaptığında teşvik edici ifadelerle onu kutlamalıyız.
- İşlevsel olmayan kurallar değiştirilmeli, gerekirse kaldırılmalıdır.
- Kurallar çocuğun göz hizasına inilerek, söylenilmek istenenin kararlı ve sakin bir şekilde, uygun bir dille ve kısa olarak çocuğa söylenmesi uygundur.

OKUL ÖNCESİ DÖNEMDE ÖZEL ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ

SEMANUR AKARCA

Özel Eğitim Öğretmeni

İlkokula başlamak çocuklar için oldukça önemli bir geçiş dönemidir. Yeni bir sınıf ortamına girmek, yeni arkadaşlar ve öğretmenler, akademik becerilerin yoğun çalışmaya başlanması, alışık olmadığı bir düzene geçmesi çocukların hayatında önemli değişiklikler haline gelmektedir. Bazı çocuklar bu geçiş kolaylıkla gerçekleştirip hemen uyum gösterirken bazı çocuklar uyum göstermekte sorun yaşayabilirler. Bu çocuklar gelişimsel bir farklılığı varmış ve öğrenemiyormuş izlenimi verebilir, okula gitmek istemeyebilir. Bu özellikleri gösteren çocuklar arasında özel öğrenme güçlüğü tanısı alabilecek çocukların olması olasıdır.

Kişinin zekâsının normal ya da normalin üstünde olmasına rağmen, yaşı, zekâsı ve verilen eğitim düzeyine göre beklenen düzeyde öğrenememesi özel öğrenme güçlüğü olarak tanımlanır.

Özel öğrenme güçlüğü normal ya da normalin üzerinde zekâyâ sahip birincil psikolojik bir problemi, belirgin bir beyin patolojisi, duysal özürlü olmayan; dinleme, konuşma, okuma yazma, akıl yürütme ile matematik becerilerin kazanılması ve kullanılmasında önemli güçlükleri olan; ikincil olarak kendini idare etme, sosyal algılama ve etkileşim sorunları yaşayan; standart eğitime rağmen yaşına ve zekâsına uygun başarı gösteremeyen bireylerdeki durum olarak tanımlanmıştır (Siegel, 2007).

Okul öncesi yıllarda çocuklar akademik beceriye temel oluşturacak bilgi ve beceriler edinirler. Okul öncesi dönemde öğrenme güçlüğü tanısı koymak zor olabilmektedir bu nedenle özel öğrenme güçlüğü riski şeklinde ifade edilmektedir. Özel öğrenme güç-

lüğü erken tanılama ve müdahalede okul öncesi öğretmenleri ve 1.sınıf öğretmenlerinin çok önemli rolleri vardır. Öğrenmede sorun yaşayan, akranlarından farklı öğrenme stilleri olan öğrencileri fark etmeleri erken müdahale şansını artıracaktır. Kalıcı sorunlar oluşmadan, çocuklar ilköğretime başlamadan, ortaya çıkabilecek sorunları en aza indirecek eğitim programlarının uygulanmasına gereksinim vardır.

Özel öğrenme güçlüğü'nün erken belirtileri çocuğun motor gelişiminde, işitsel ve görsel algısında, dil ve konuşma gelişiminde, dikkat becerilerinde gecikmeler olarak görülebilir. Erken çocukluk döneminde olması gereken kelime yapısı ve sırasıyla konuşmak, işittiği özel kelimeleri hatırlamak, yönergelere uymak, kelimeleri doğru telaffuz etmek, uygun bir süre hareketsiz oturmak, bir konu üzerinde belirli süre odaklanmak, bir etkinlikten diğerine geçebilmek gibi becerilerde akranlarından farklılık gösteriyorsa, temel sözcükleri karıştırıyorsa, harf-ses ilişkisini kurmada zorluk çekiyorsa, kalem tutma, şekil çizme, çatal kaşık kullanma gibi motor becerilerde yetersizlik gösteriyorsa, sözel yönergeleri karıştırma, uyarıları sınıflandırma, gruplama güçlükleri vb. güçlüklerle sahipse çocuğun özel öğrenme güçlüğü riskine sahip olduğu düşünülebilir.

Eğer çocuk bu riski gösteriyorsa öğretmen çocuğu çok iyi gözlemlemeli ve davranışlarını kaydetmelidir. Çocuğun yaşadığı soruna göre sınıf ortamında ve etkinliklerde değişiklikler ve düzenlemeler yapılmalıdır. Bu değişikliklere rağmen çocuk eğitime uyum sağlamadıysa ve gelişme göstermiyorsa öğrenme güçlüğü'nün tespit edilmesi ve tanılanması için çocuğu resmi olarak yönlendirmelidir. Erken müdahale sayesinde sorunlar ilerlemeden bireyselleştirilmiş eğitim planı ile eğitim alan çocuk daha etkin ve başarılı olabilmektedir. Özel öğrenme güçlüğüne sahip çocuklara eğitsel yaklaşım amacı ile uygulanan programlar temel alınarak bütüncül bir yaklaşımla erken müdahale eğitim programlarının hazırlanması çok önemlidir.

İLKÖĞRETİM ÇAĞINDA DİSLEKSİ BELİRTİLERİ

AHMET ALP MADAN

Özel Eğitim Öğretmeni

Disleksili birey ezber yerine düşünmeyi okumak yerine bakmayı ve görmeyi tercih eder. Merak eder, araştırır, farklı olanı deneyimler. Hazır olanı kullanmak yerine yaratıcılığını kullanarak yeni yöntemler üretir. Ancak günümüz şartlarında yapılan güncelleme çalışmalarına rağmen kalıp halinde verilen bilgilerin ezberletilmesi ve çözüm yollarının öğretilen şekilde kullanılması ile başarı sağlanabilmektedir. Yaratıcılığa pek yer yoktur. Akranlarıyla oluşturulan yarışma ortamında başarı göstermesi beklenmektedir. Bu nedenle eğitim sistemimizdeki tanı almayan çocuklar başarı duygusunu tadamamakta, başarısızlık hissine kapılmakta ve yetenek alanlarını keşfedememektedirler. Erken dönemde tanı alan çocuklarımızın okula uyumları kolaylaşmakta ve akademik başarıları artış göstermektedir.

Ebeveynler okul öncesi dönemde gözlemledikleri çok küçük olsa da gelişimsel farklılıkları önemsemelidir. Okul öncesi öğretmenlerinin dikkatleri de bu dönem de önemlidir. Gelişim seyrinde farklılık gözlenen birey için çocuk psikiyatristine başvurulmalı ve böylece birey gelişimsel olarak değerlendirilir, varsa gelişimsel farklılığının nedenleri ortaya konur. Belirtiler daha önce ortaya çıkmasına rağmen tanılama, genellikle birinci sınıfta okuma yazma öğrenimi sürecinde yapılmaktadır.

İlköğretim döneminde görülen belirtilerden söz edersek;

Yazı bozukluğu olan bireyde çabuk yorulma, düzgün çizgi çizememe, çizgi çalışmalarında isteksiz olma kalem düzgün tutamama gibi durumlar görülebilir bu nedenle yazı bozukluğu okumayı öğrenme sürecini olumsuz etkileyebilir. Belirtileri sıralayalım: harfleri öğrenmede zorluk, harfleri tanımada zorluk, harfleri karıştırma (b-d, p-g, h-y, m-n) , hatalı okuma, yavaş ve duraksayarak okuma okumanın hızlanmaması, satır atlama ve okurken kaldığı yeri kaybetme, daha önce öğrendiği kelime veya heceleri hatırlamakta güçlük,

sözcükleri uydurma ve tahmin ederek okuma eğilimi, noktalama işaretleri yokmuşçasına okumaya devam etme, okurken normalden fazla güçlük çekme ve okumak için fazladan çaba sarf edilmesi, okumaya başlanacağı anda kaygı, okumaya isteksiz olma, okumaktan zevk alamama ve vazgeçme, kendi okuduğunu anlamama-başkası okuduğunda daha iyi anlama, okuduğu paragraf metinlerdeki sırayı, ilişkileri ve ana fikri anlamakta güçlük çekme olarak ifade etmek mümkün.

İlköğretim döneminde yazı bozukluğu-disgrafi belirtileri

Yazabilmek için el-göz koordinasyonunun, ince motor becerilerin, bir iş üstünde dikkati devamlı olarak koruyabilme becerisinin, görsel mekânsal ve işitsel algının gelişmiş; birincil el kullanma becerisinin yerleşmiş olması şarttır.

Yazı bozukluğunun ortaya çıkmasında, motor beceri sorunları, görsel ve işitsel algı sorunları, dil ve konuşma yetisinin yeterli seviyeye ulaşmış olmaması, hafıza sorunları gibi nedenler de etkili olabilmektedir. Yazılı ifade etme bozukluğunun gözlenme sıklığı okul çağına gelmiş çocuklarda %3-10 civarında olduğu tahmin ediliyor. Bu bozukluğu yaşayan çocuklarda görülen bazı belirtileri sıralayacak olursak;

- Kalem uygun şekilde tutamama
- Hatalı yazma (harf-hece ekleme/çıkarma, karıştırma, ters yazma)
- Kelime ve heceleri uygunsuz şekilde bölme
- Harfler ve kelimeler arasında yeterli miktarda boşluk bırakamama
- Okunaksız ve bozuk yazma
- Yazarken dil bilgisi- noktalama yanlış yapma yazı yazarken kaygı duyma
- Satır sayfa ve paragraf düzeninin uygun olmaması
- Yazmaya karşı isteksizlik

İlköğretim Döneminde Matematik Bozukluğu-Dis-kalkuli Belirtileri

Yapılan araştırmalar sonucunda diskalkulinin sayı bilgisi ve okumadan kaynaklandığı ve bellek yetersizliği ve mekânsal ilişkileri anlama yetersizliğinden de kay-

naklandığı anlaşılmıştır. Matematik dilinin öğrenilmesi; konuşulan dil, dinleme, okuma ve yazma becerileriyle yakından ilintilidir. Matematikte istenen performans düzeyini yakalamak için dikkat, bellek, sözel beceriler, yazılı sayı sembol sistemi, mekânsal algılama ve otomatikleşme gerekir. Diskalkuli olan çocuklarda sıklıkla görülen bazı belirtiler şunlardır;

- Sayıların büyüklüğünü, sırasını ve ilişkilerini kullanmada ve anlamada zorluk
- Parmak hesabı kullanmakta ısrar etme
- Ritmik sayma yaparken bazı sayıları atlamak
- İşlem hataları yapma
- Sayıları ve formülleri hafızada tutmada sorun yaşama çarpım tablosunu öğrenmede zorluk
- Geometrik şekilleri tanımakta ve çizmekte sorun yaşama
- Problemleri yazarak değil de zihinden çözmeyi tercih etme
- Saati öğrenmede güçlük
- Sayısal hesaplamalar yaparken hata yapma/ kaybolma
- Günlük hayatta para üstü verirken, ödeme yaparken hata yapma

İlköğretim Döneminde Bellek, Dikkat, Sıralama, Organizasyon ve Oryantasyon Alanlarındaki Disleksi Belirtileri

Dikkat ve bellek sorunları organizasyon ve oryantasyon becerilerindeki aksaklıklar sonucu akademik başarı ve günlük yaşamları olumsuz etkilenmektedir. Bu alanlarda zorluk yaşayan disleksi bulunan bireylerde görülen bazı belirtiler şunlardır;

- Yeni öğrendiği bilgi, terim vb. öğrenmekte güçlük yaşama
- Sürekli tekrarlanan ya da ardışıklık gerektiren işlemleri yapmakta güçlük
- Dikkati odaklama ve sürdürmede güçlük
- Sırasıyla sözlü ve yazılı anlatım yapmakta güçlük
- Bir işe başlamada ve sonuçlandırmada güçlük
- Yön bulmada zorluk
- Sağını ve solunu ayırt etmede güçlük
- Süre sınırı bulunan etkinliklerde zamanı verimli kullanamama
- Ödevlerini yavaş veya eksik yapma, tamamlamama

İlköğretim Döneminde motor Beceriler ve Koordinasyon Alanlarındaki Disleksi Belirtileri

Her disleksi bulunan birey bu alanda problem yaşayabilir. Bazıları bedenlerini kullanma hususunda ustalık sergilese de bazıları da motor-koordinasyon alanında sorun yaşayarak gelişimsel eşgüdüm bozukluğu tanısı alabilmektedir.

Disleksi bulunan bireylerin motor beceriler ve koordi-

nasyon alanlarında görülen sorunlar vücutlarını faydalı kullanmamalarına dışarıdan gelen uyaranlara doğru yanıt verememelerine yol açar. Bu durum diğer gelişimsel alanları da olumsuz etkiler. Disleksi bulunan bireylerde bu alanda görülen bazı belirtiler şunlardır;

- El-göz koordinasyonunda istenen performansı sergileyememek
- El dominantının gecikmesi (bir elin baskın olamaması durumu)
- Kalem istenen ustalıkta kullanamama
- Görselleri bakarak çizmekte düşük performans sergileme
- El işi etkinliklerine katılım göstermekte isteksizlik
- İnce motor becerisi gerektiren etkinliklerde düşük performans sergileme
- Sakarlık

İlköğretim Döneminde Sosyal ve Duygusal Alanlardaki Disleksi Belirtileri

Disleksi erken yaşlardan itibaren bireylerin sosyal duygusal gelişim süreçlerinde değişiklikler yapmaya başlar. Akranları gibi konuşmalarının gelişmemesi, kendini ifade yeteneği, akranlarıyla oyunlara katılamamaya neden olur. Bazı disleksi belirtileri bireyin bu gelişim alanını olumsuz etkileyerek sosyal ve duygusal gelişimini sekteye uğratar ve ilköğretim çağında da bunun etkileri devam eder. Disleksi belirtilerinin günlük yaşamlarına yansımaları sonucu bireylerde özsaygı düşüklüğü, kendini yetersiz görme, özgüvenin kaybolması gibi durumlar ortaya çıkabilmektedir. Özsaygı düzeyi düşük olan bireyler sosyal etkileşimden kaçınma yönelimi gösterebilir. Bu durum da artan bir yalnızlığa ve sosyal deneyim kazanma durumlarını kaçırmasına neden olur.

İlköğretim çağına gelen bu bireyler yoğun sosyal ve akademik ödevlerin üstesinden gelememe ve daha önce deneyimlemiş olduğu travmalar nedeniyle çok fazla bireye okula gitmeyi reddetme, öfke, endişe, davranış problemleri gibi sebeplerle destek almak için çocuk psikiyatrisine gitmektedir. Sosyal ve duygusal alanda disleksili bireylerde gözlenen bazı belirtiler şunlardır;

- Monolog oyunları tercih etme
- Akranlarıyla grup oyunları oynarken zorluk
- Arkadaş edinmede ve sürdürmede zorluk
- Spesifik yetenek ve ilgi alanlarına sahip olma
- Akranlarına göre çocuksu davranışlar sergileme
- Duygusal yapı olarak endişeli ve hassas yapıda olma
- Özgüven eksikliği- benlik saygısının düşük olması
- Yaptıklarının doğruluğundan emin olamaması sürekli çevresinden onay görme isteği
- Okulu sevmeme ve gitmek istememe
- Jest, mimik ve sosyal ipuçları anlamlandırmada güçlük

LİSE ÖĞRENCİLERİNDE SOSYAL MEDYA BAĞIMLILIĞI: KUMLUCA ÖRNEĞİ

KUMLUCA RAM

Rehberlik Hizmetleri Bölümü

Son yıllarda internetin hızla hayatımıza girmesiyle günlük hayatın rutinleri içinde yer almaya başlayan ve kullanımı artan sosyal medyanıyaşam içinde yoğun bir şekilde yer alması özellikle de sosyalleşme sürecinin temel gelişim özelliklerinden olan ve kritik bir yapı taşıyan lise çağındaki (14-18 yaş) bireylerde sosyal medyaya yönelimin fazlalaşması beraberinde sosyal medya bağımlılığı riskini de beraberinde getirmektedir (Yılman,2020). Sosyal medyanın aşırı kullanımı akademik sorumluluklarını aksatmalarına, gerçek yaşamda sosyalleşme problemleri yaşamalarına, odaklanma sorunu ve dikkat dağınıklığı yaşamalarına, özgüven problemi yaşamalarına, ailesel ilişkilerinde sorunlar oluşmasına ve gerçek hayattaki iletişimlerinin zorlanmasına neden olduğu ifade edilmektedir.

Yukarıda değinilen sebeplerden dolayı konunun araştırılmasının araştırmacı ve uygulayıcılara faydalı olacağı düşünülmüş Kumlucu Rehberlik Araştırma Merkezi Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Bölümü olarak bu yıl 1. Araştırma konumuzu “ Lise Öğrencilerinde Sosyal Medya Bağımlılığı” olarak belirlenmiştir.

Araştırmanın amacı,Kumlucu da yaşayan lise öğrencilerinde sosyal medya bağımlılık düzeyi ve

oranları ile lise öğrencilerinde çeşitli demografik değişkenlerin sosyal medya kullanımı ve sosyal medya bağımlılığına etkisinin incelenmesi olarak belirlenmiştir. Çalışmada sosyal medya bağımlılığı ile cinsiyet, yaş, sınıf düzeyi, okul türü, anne-baba eğitim durumu, aile gelir durumu, akademik başarı, internete bağlanma zamanı, internet kullanımının denetlenmesi, internet kullanım süresi arasında manidar bir fark olup olmadığını belirlemek için SPSS 22.00 İstatistik Paket Programı kullanılmıştır.

Araştırmanın varsayımları; örneklem grubu öğrencilerinin soruları ciddiyetle, içtenlikle ve saydam bir şekilde cevaplandırdıkları; örneklem çalışma grubunun evreni doğru ve yeterli düzeyde temsil ettiği, kullanılan “Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği” nin uygun ölçme aracı olduğu varsayılmıştır.

Araştırmanın sınırlılıkları, bu çalışma Antalya ilinde yer alan Kumlucu ilçesinde ki farklı lise türlerinde öğrenim gören ve ergenliğin 14-18 yaş grubunu kapsayan lise dönemindeki öğrenciler ve sosyal medya bağımlılığının varlığı ve bağımlılık düzeylerini ölçmeyi hedefleyen Taş (2017) tarafından kıs uyarlaması yapılan “ Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği Kısa Formu (SMBKF) ” ölçeğinin ölçeklerinin ölçtüğü veriler ile sınırlıdır.

Bulgular; lise öğrencilerinin sosyal medya bağımlılık düzeyi ve bağımsız değişkenlerin ilişki düzeylerini belirlemek amacıyla aritmetik ortalama, frekans ve yüzde hesaplanmıştır. Öğrencilerin sosyal medya bağımlılığı ölçeğinden aldıkları puanlarının cinsiyet değişkenleri açısından anlamlı farklılık olup olmadığını belirlemek için

İlişkisiz Örneklemeler için T-Testi, akademik başarı düzeyleri, anne-baba eğitim durumu, okul türü gibi değişkenler açısından anlamlı farklılık olup olmadığını belirlemek için One – Way ANOVA testi, bu farklılığın hangi etki düzeylerini belirlemek için Scheffe Testi uygulanmıştır.

Yapılan analiz sonuçlarına göre;

1. Öğrencilerin internet bağımlılığı puanlarının cinsiyete göre anlamlı farklılaşmadığı $t(484)=0,15$ $p>.05$. cinsiyetlere göre internet bağımlılığı ve internet kullanımının değişmediği sonucuna ulaşılmıştır. Bu durumda bir farklılık olmadığı ifade edilir.
2. Analiz sonuçları incelendiğinde internet bağımlılığı ile yaş düzeyi arasında anlamlı düzeyde farklılık olmadığı görülmüştür $F(2,159)=1,365$ $p>.05$. Başka bir deyişle lise öğrencilerinde internet bağımlılığının yaş düzeyine bağlı olarak manidar şekilde değişmemektedir.
3. Analiz sonuçları incelendiğinde sınıf düzeyi ile internet bağımlılığı arasında anlamlı ilişki bulunmuştur. $F(4,468)=2,779$, $p<.05$. 11. sınıfta ($X=18.30$) internet kullanımı süresi anlamlı şekilde farklılaşmak ve diğer sınıflara göre daha düşük çıkmaktadır.
4. Analiz sonuçları incelendiğinde okul türleri ile internet bağımlılığı arasında pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur. $F(2,470)=5,030$, $p<.05$. Proje okullarında (fen lisesi, sosyal bilimler lisesi) en yüksek sosyal medya bağımlılığı görülürken bunu anadolu liseleri 2. Sırada izlemektedir.
5. Analiz sonuçları incelendiğinde lise öğrencilerinde anne eğitim durumu ile sosyal medya bağımlılığı arasında anlamlı düzeyde ilişki bulunmamıştır. $F(5,467)=.264$ $p>.05$.
6. Analiz sonuçları incelendiğinde lise öğrencilerinde baba eğitim durumu ile sosyal medya bağımlılığı arasında anlamlı düzeyde ilişki bulunmamıştır. $F(5,467)=.36$ $p>.05$.
7. Analiz sonuçları incelendiğinde lise öğrencilerinde ailenin gelir durumu öğrencilerin sosyal medya bağımlılığı arasında anlamlı düzeyde ilişki bulunmamıştır. $F(2,470)=$

$.2,272$ $p>.05$.

8. Analiz sonuçları incelendiğinde lise öğrencilerinde akademik başarının sosyal medya bağımlılığı arasında anlamlı düzeyde ilişki bulunmamıştır. $F(3,469)=1,175$ $p>.05$
9. Analiz sonuçları incelendiğinde lise öğrencilerinde internet kullanım zamanına göre sosyal medya bağımlılığı arasında anlamlı düzeyde ilişki bulunmuştur. $F(3,469)=5,096$ $p>.05$. En çok gece internete girildiğinde sosyal medya bağımlılığını artırdığını en az da akşam girildiğinde sosyal medya bağımlılığını etkilediği belirtilmektedir.
10. Analiz sonuçları incelendiğinde öğrencilerin anne babaları tarafından internet kullanımlarının denetlenmesi sosyal medya bağımlılığını anlamlı düzeyde etkilemektedir. Denetlendiğini ifade eden kişilerin sosyal medya bağımlılığı düzeylerinin denetlenmeyen veya bazen denetlenenlere göre daha az olduğu sonucu elde edilmiştir.
11. Analiz sonuçları incelendiğinde sosyal medya kullanım süresi ile sosyal medya bağımlılığının anlamlı düzeyde ilişkisinin olduğu bulunmuştur. İnternete göre girmediğim gün oluyor diyen grubun sosyal medya bağımlılık puanları en düşük iken 9 saat ve üzeri kullandığını ifade eden grubun sosyal medya bağımlılığı puanları en yüksek çıkmıştır.

Sonuç ve Öneriler ; çıkan sonuçlar ışığında öğretmen, öğrenci ve velilere yönelik öneriler sunulabilir.

Öğrencilerin sosyal medya kullanımlarının denetlenmesi ile ilgili ailelere yönelik seminer çalışmaları yapılabilir.

- Öğrencilere ve öğrenci velilerine yönelik doğru sosyal medya kullanımı ve risk faktörleri ile ilgili çalışmalar düzenlenebilir.
- Öğrencilerin okulda sosyalleşmeleri için çeşitli organizasyonlar düzenlenebilir.
- Ailelerin çocuklarını belli saatler dışında internet kullanımlarını sınırlandırmaları söylenebilir.

Eflatun'un Dönüşü-Arı Kovani

Eflatun'un ruhunun kendi bedeninde vücut bulduğunu düşünen bir bilim adamı, ideal toplum düzenini ona sadık denekleriyle kurmaya çalışır. Bu yolculukta hocası Sokrates ve öğrencisi Aristo'ya da ihtiyaç duyar. Deneklerinin geçmişlerini unutup unutmadığını öğrenmek için onlara rüya günlükleri tutturur. Kitapta rüya ve gerçek iç içe geçmektedir.

Eflatun'a göre ruh ölümsüzdür. Ruhun ölümsüzlüğüne giden yol ise bilgide gizlidir. Ölümsüzlük bilgide midir? Tarihe yön veren bilgiler bir şekilde ölümsüzlüğü bulmuş olabilirler mi? Sokrates, ruh tüm bedensel kokuşmuşluğuna rağmen ölümsüz kalacaktır derken buna mı işaret etmektedir?

KİTAPÇILARDA BULABİLİRSİNİZ...

PEDİATRİK MASAJ VE ÖZEL GEREKSİNİMLİ ÇOCUKLARA FAYDALARI

MERVE GÖREN BAYRAKOĞLU
Özel Eğitim Öğretmeni

Bebeklerin yeni doğduklarında en güçlü oldukları duyu dokunmadır. Bebekler anne karnından itibaren dokunma ile herşeyi keşfederler. Anne karnında 3. aydan itibaren parmaklarını emmeye başlarlar, plasenta duvarına dokunur ve tekmelerler. Doğum sonrası 1 aylıkken bile avuç içine parmağını koyduğunuzda kavrırlar, emzirirken yanağına veya dudağına dokunmak yeterli olur, ellerini-ayaklarını ağızlarına alırlar... yani bebekler dokunma yoluyla keşfeder, iletişim kurar, beslenir, gelişir. O halde dokunma, bebekler için çok değerlidir. Özellikle yeni doğan döneminde, görme ve işitme zayıf olduğu için dokunma ile dış dünyayı algırlar. Dokunma duygusunu uygun bir şekilde uyardığımızda fizyolojik, psikolojik ve sosyal açılarından bebeğin gelişimine doğrudan katkıda bulunmuş oluruz. Bebeklerin dudakları, dilleri, kulakları ve alınları başta olmak üzere tüm vücutları dokunma duygusu açısından çok gelişmiştir. Bebeğin dolaşım, solunum, sindirim, boşaltım mekanizmaları masajdan olumlu etkilenen sistemlerdendir. Masajı, *bebek masajı* ve *pediatrik masaj* olarak ikiye ayırabiliriz.

Bebek masajını yeni doğan her çocuğa uygulayabilirsiniz, hiçbir zararı yoktur. Genel kuralları olmakla beraber bebek ağladığında onu zorlamamanız gerekir. Anne veya babanın masajı yapıyor olması bebek ve ebeveynler için daha tercih edilir. Sevdiği bir müzik eşliğinde ve cildi hassas olduğu için herhangi bir yağ kullanarak masajı uygulamanız bebeğin uyumunu kolaylaştırır. Masaj aynı za-

manda bir iletişim metodu olduğu için bebekle iletişimde olacağınız pozisyonda olması da bu durumu kolaylaştıracaktır. Yatması şart değildir otururken, kucağınızda, yüz üstü de yapabilirsiniz; bu tamamen bebeğin konforu ve sizinle iletişimine bağlıdır. Masaj yaparken dokunduğunuz bölgeyi bebeğin görmesi; görme ile vücut parçası arasında da bir farkındalık sağlar böylelikle vücudunu daha iyi hissetmesine katkıda bulunmuş olursunuz. Kullanacağınız basınç miktarı yine size ve bebeğe bağlıdır; bazı bölgelerde daha uyarıcı bazı bölgelerde daha yumuşak geçişler kullanabilirsiniz. Pediatrik masaj; profesyonel bir destek yönlendirmesiyle yapılır. Genel olarak bebek masajının tüm etkileri pediatrik masajda da vardır ama pediatrik masajda çocuğun özelliklerine göre tedaviye yardımcı olacak yöntemler eklenir. Pediatrik masaj, profesyonelliğe gerek duyar. Çocuğun ihtiyaçlarına göre yönlendirilmesi gerekir. Daha çok terapötik etki için kullanıldığından terapötik masaj da denir. Özellikle serebral palsy, gelişim geriliği, down sendromu, prematüre doğum, kas hastalığı gibi fizyoterapi desteği alan bebeklerde bu konu çok önemlidir. Çünkü her çocuğun farklı ihtiyaçları vardır ve fizyoterapist bebeğinizi değerlendirdikten sonra belli kas ve eklemlere yönelik masaj önerir. Bazı çocukların özellikle kol-bacak ve gövde kasları normalden daha gergin ve serttir, bazı çocukların kasları ise hipotonik dediğimiz normalden daha gevşek olma durumundadır. Bu iki gruba uygulayacağımız masajın da doğal olarak tekniği farklı olacaktır. Yine bazı çocuklarda derin duyu ihtiyacı fazladır ve basıncı fazla-uyarıcı bir masaj önerilecekken, bazı çocuklara sakinleşmeye yönelik stres seviyesini düşürecek daha yumuşak geçişli bir masaj önerilmesi gerekir. Her çocuğun ihtiyacına göre planlanması gereken pediatrik masajın bebeği değerlendiren ve ihtiyaçlarını bilen bir fizyoterapistten

öğrenilmesi gerekir. Fizyoterapistler aileye rehberlik yaparak ailenin uygulaması için destek olabilir.

Prematüre doğum veya fizyoterapi desteği alınan durumlarda hem aile hem de bebek streslidir. İçinde yaşanan durumun bilinmezlikleri ile bu durum daha da artar. Stres seviyesini azaltmak için en güvenilir ve kolay yöntemlerden biri masajdır. Prematüre bebeklere yapılan masaj ile bebeklerin stres seviyesinin düştüğü, mutlu oldukları; kilo alımı, hastanede kalış süresi, nörogelişimleri üzerine olumlu etkileri olduğu kanıtlanmıştır. Spastik kaslara sahip bebeklerde, rehabilitasyon programına ek olarak terapötik masaj uygulanmasının gevşemede etkili bir yöntem olduğunu kanıtlayan çalışmalar mevcuttur. Ayrıca bebeklerin jest mimik hareketleri ve taklit yeteneklerinin geliştiği bilinmektedir.

- Bebek masajı ile ebeveyn ve bebek iletişimi güçlenir; annede oksitosin salınımı artar, bu annenin de gevşemesini sağlayarak doğum sonrası depresyonu azaltır ve emzirmeyi kolaylaştırır.
- Bebeğin sosyalleşme duygusunu geliştirir, ilk sosyalleşme becerilerini bu dönemde anne ve baba ile iletişimiyle kazanır.
- Bebekte mutluluk hormonu dediğimiz serotonin artarken stres hormonu seviyesi azalır.
- Masajın beyin dalgalarını olumlu yönde değiştirdiği yönünde çalışmalar mevcuttur.
- Ağrı-gaz sancısı-kabızlık azalır.
- Masaj sonrası bebekler gevşeyip mutlu oldukları için uykuları da daha düzenli olur, uyku düzeni oturan çocuk enerjisini daha güzel kullanır ve uyanık kaldığı zamanı daha güzel değerlendirir.

- Yapılan çalışmalar ile masaj yapılan bebeklerde, motor gelişim ve koordinasyonun masaj yapılmayan bebeklere göre daha iyi gelişim gösterdiği kanıtlanmıştır.
- Masaj, bebeğin fiziksel büyümesine katkı sağlar ve kilo alımını hızlandırır.
- Bebeğin bağışıklık sistemini güçlendirir bu durumda tıbbi yardım alma ihtimali azalır.
- Beden farkındalığını artırır bu da benlik algısını ve bebeğin kendine güvenini artırır.
- Masaj, uyarıcı bir etkiye sahiptir bu da hareketliliği artırır; motor gelişim için bebeğin hareketli olması çok önemlidir.

Masaj ile kas ve eklemlere verilen uyarı ile bebek özellikle kol ve bacaklarını, parmaklarını ve vücudunun diğer bölümlerini hissetmeye başlar, vücut farkındalığı ve vücut parçalarının birbirine uyumunu öğrenir. Bütün bunlar bebeği keşfetmeye ve daha çok harekete iter. Bu sayede ilerleyen dönemlerde dönmeler, kol-bacaklara yük vermeler, emeklemelere geçiş gibi aşamalara hazırlık yapılmış olur. İletişim çok değerli bir konudur, bebeğinizle maksimum iletişim kurma fırsatı yaratan masaj sayesinde; sesinizi kullanarak, jest ve mimiklerinizle, parmaklarınız ve ellerinizde bir bütün içinde hareket ederek bebeğinizle iletişiminizi geliştirebilirsiniz ve onun gelişimine doğrudan katkıda bulunabilirsiniz. Hem bebeğinizle kaliteli vakit geçirebileceğiniz, hem onun sevdiği hem gelişimine katkıda bulunduğunuz, güvenle uygulanan, zararsız-faydalı ve ücretsiz olan bu yöntemi tüm ailelere öneriyoruz.

KAYNAKLAR

İnal S, Yıldız S. Sağlıklı Term Bebeklerde Düzenli Bebek Masajının Büyüme ve Mental-Motor Gelişime Etkisi, Florence Nightingale Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi, 2005.

Gürol A. Bebek Masajının Anne Bebek Bağlanması ve Emzirme Başarısına Etkisi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Doktora Tezi, Erzurum: Atatürk Üniversitesi, 2010.

<https://www.fizyoterapistimnerede.com/2020/05/01/bebegi%cc%87ni%cc%87ze-farkli-bi%cc%87r-dokunus/>

DESTEK EĞİTİM PROGRAMLARI GÜNCELLENDİ

Özel eğitime ihtiyacı olan bireyler için özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde sunulan destek eğitim programlarının içerikleri yenilendi.

Millî Eğitim Bakanı Ziya Selçuk, panelde yaptığı konuşmada TÜBİTAK tarafından desteklenen proje kapsamındaki güncelleme çalışmalarına, üniversitelerin özel eğitim, dil ve konuşma terapistliği, odyoloji, fizyoterapi ve ergoterapi bölümlerinden akademisyenler ile Bakanlığa bağlı resmi ve özel okul ile kurumlardan öğretmen ve uzmanlar katıldı.

Millî Eğitim Bakanı Ziya Selçuk, yaptığı değerlendirmede, eğitim programlarının sürekli güncellenmesinin eğitimin kalitesiyle doğrudan ilişkili olduğuna dikkati çekti.

Bu bağlamda özel eğitim müfredatına büyük önem verdiklerini vurgulayan Selçuk, şunları kaydetti: “Özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde 7 engel grubuna yönelik uygulanan özel eğitim programlarının güncellenmesine uzun zamandan beri ihtiyaç duyuluyordu. TÜBİTAK tarafından desteklenen proje kapsamında yürütülen güncelleme çalışmalarında son aşamaya geldik.

Bakanlığımızdan, üniversitelerimizden ve diğer kurumlardan alan uzmanlarının ortaklaşa yürüttükleri eğitim programları güncelleme çalışmaları tamamlandı. Hazırlanan yeni programları paydaşlarımızın görüşlerine sunduk. Onlardan alacağımız geri beslemelerle son şeklini vereceğiz.”

Destek eğitim programları zenginleştirildi

Destek eğitim programlarının güncellenmesi çalışmalarına Mayıs 2018’de başlandı. Bu kapsamda 4 çalıştay düzenlendi.

Çalışmalar sonucunda müfredatla uyumlu, öğretim planı örneklerinin ve detaylı açıklamaların bulunduğu, zenginleştirilmiş kazanımlarla öğretmen ve öğrenci dostu bir destek eğitimi programı oluşturuldu. Programlar, “modül, bölüm, hedef, hedef davranış ve açıklamalar” bölümlerinden oluşuyor.

Özel eğitime ihtiyacı olan çocuk nasıl belirleniyor?

Özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin eğitsel değerlendirme ve tanınması, rehberlik ve araştırma merkezlerinde (RAM) oluşturulan özel eğitim ve değerlendirme kurullarınca yapılıyor. Bireyler, süreç sonunda özel eğitim değerlendirme kurulu raporu sonucuna göre, ihtiyacına uygun destek eğitim programlarına yönlendiriliyor.

Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğüne bağlı olarak faaliyet gösteren özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde, okul çağı ve okul çağı dışında olan bireylere bir ayda 8 saat bireysel ve 4 saat grup eğitimi alabilme imkanı tanınıyor.

ÖZEL EĞİTİM MESLEK OKULU ÖĞRENCİLERİNE ÜNİVERSİTE YOLU AÇILDI

Milli Eğitim Bakanlığımızca (MEB) yapılan yeni düzenleme ile hafif düzeyde zihinsel yetersizliği olan öğrencilerimizin eğitim gördüğü özel eğitim meslek okulu mezunları, gelecek yıldan itibaren Yükseköğretim Kurumları Sınavı'na (YKS) girerek üniversiteye devam edebilecek.

Bakanlığımızca Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik, Resmi Gazete'nin bugünkü sayısında yayımlanarak yürürlüğe girdi.

Milli Eğitim Bakanımız Sayın Ziya SELÇUK, düzenlemeye ilişkin açıklama yaptı.

Bakanlığımız olarak mesleki eğitimde çok sayıda projenin hayata geçirildiğini ve önemli bir dönüşüm yaşandığını ifade eden Bakanımız Sayın Ziya SELÇUK, mesleki eğitimde yaşanan bu deneyimi hafif düzeyde zihinsel yetersizliği olan öğrencilerimiz için hizmet veren özel eğitim meslek okullarına aktarılmaya başlandığını bildirdi.

Bu amaçla istihdamda İstanbul Sanayi Odası (İSO) ile önemli adımlar atıldığını belirten Bakanımız Sayın Ziya SELÇUK, bugünkü düzenleme ile de özel eğitim meslek okullarının yükseköğretime erişiminin önünün açıldığını kaydetti.

Bakanımız Sayın Ziya SELÇUK, özel eğitim meslek okullarına yönelik her iki adım ile ilgili şu değerlendirmeyi yaptı:

“Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğümüze bağlı olarak faaliyet gösteren özel eğitim meslek okullarında hafif düzeyde yetersizlikleri olan öğrencilerimize 18 mesleki eğitim alanında eğitim veriliyor. Ülkemizde bu okullardan 184 adet bulunuyor ve yaklaşık 13 bin öğrencimiz eğitim alıyor. Bu okul mezunlarımızla ilgili istihdam ve yükseköğretim olmak üzere iki alanda sorun vardı. Her iki sorun alanında iyileştirme yapmak için adımlar attık. Özel eğitim meslek okullarında en fazla öğrenci olan ilimiz İstanbul. Bu nedenle istihdama yönelik adımı İSO ile attık. Sonrasında diğer illerimize de yaygınlaştıracğız. İkinci adım da bu okul mezunlarımızın yükseköğretime erişimlerini sağlamaya yönelik. Mevcut düzenlemeye göre bu okul mezunlarımız yükseköğretime devam edemiyorlardı. Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Yönetmeliği'nde yaptığımız düzenleme ile artık bu okul mezunlarımız Yükseköğretim Kurumları Sınavı'na (YKS) girebilecekler.”

Sürecin Bakan Yardımcımız Sayın Mahmut ÖZER tarafından yürütüldüğünü belirten Bakanımız Sayın Ziya SELÇUK, düzenlemelerin hayata geçirilmesinde emeği geçenlere teşekkür etti.

**T.C.
MİLLÎ EĞİTİMİ BAKANLIĞI**
Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü

ÖZEL EĞİTİM MESLEK OKULU ÖĞRENCİLERİNE ÜNİVERSİTE YOLU AÇILDI

Milli Eğitim Bakanlığımızca (MEB) yapılan yeni düzenleme ile hafif düzeyde zihinsel yetersizliği olan öğrencilerimizin eğitim gördüğü özel eğitim meslek okulu mezunları, gelecek yıldan itibaren Yükseköğretim Kurumları Sınavı'na (YKS) girerek üniversiteye devam edebilecek....

2019-2020 BİLİM VE SANAT MERKEZLERİ ÖĞRENCİ TANILAMA VE YERLEŞTİRME SONUÇLARININ AÇIKLANMA TARİHİ

"2019-2020 Bilim ve Sanat Merkezleri Öğrenci Tanılama ve Yerleştirme Kılavuzu" doğrultusunda yetenek alanları doğrultusunda yapılan tanılama iş ve işlemleri, salgınla mücadele kapsamında alınan önlemler nedeniyle ertelendiğinden sonuç açıkla....

KAYNAŞTIRMA/BÜTÜNLEŞTİRME YOLU İLE EĞİTİM ÖĞRETİM NİTELİĞİNİ ARTTIRMA VE YAPILANDIRMA ÇALIŞTAYI GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Kaynaştırma/Bütünleştirme Yolu ile Eğitim Öğretim Niteliğini Arttırma ve Yapılandırma Çalıştayı 28 Haziran - 2 Temmuz 2021 tarihleri arasında Ankara'da gerçekleştirildi.....

GÖRENELLERİN MUTLULUĞU ÇİÇEK AÇSIN...

"Görenellerin mutluluğu çiçek açsın." diyen Genel Müdürlüğümüz çifte dağıtım programı düzenledi. 02.07.2021 Cuma günü, Göreneller Görme Engelliler Okulunda, Genel Müdürümüz Sayın Mehmet Nezir GÜL'ün teşrif etmesiyle gerçekleştirilen programda öğrencilerimiz hem WeWALK Akıllı Bastonlarına hem de ORBIT READER 20-Braille Kabartma Ekran Okuma ve Not Alma Cihazlarına kavuştu.

(242) 887 1787

<http://kumlucaram.meb.k12.tr/>

@kumlucaram

@ramkumluca

@kumlucaram